

**ABSOLVENTSKÁ PRÁCE
ZÁKLADNÍ ŠKOLA, ŠKOLNÍ 24, BYSTRÉ 569 92
9.ROČNÍK**

Kvízy do ČJ

Adam Just

ŠKOLNÍ ROK 2019/2020

Prohlašuji, že jsem absolventskou práci vypracoval samostatně a všechny použité zdroje jsem řádně uvedl.

Děkuji za pomoc při zpracování tématu paní učitelce Müllerové.

11. května 2020

1 Obsah

1 Obsah.....	1
2 Úvod	2
3 AZ-kvíz-synonyma a antonyma.....	3
3.1 Synonyma, antonyma a homonyma.....	3
3.2 Hrací plocha	3
3.3 Pravidla	3
3.4 Seznam úkolů a odpovědí.....	4
4 Riskuj!-Vlastní jména.....	5
4.1 Podstatná jména vlastní a obecná	5
4.2 Hrací plocha, pravidla.....	5
4.3 Seznam úkolů a odpovědí	5
5 Riskuj!-y, i	7
5.1 Pravopis y, i.....	7
5.2 Hrací plocha, pravidla.....	7
5.3 Seznam úkolů a odpovědí	7
6 Závěr.....	8
7 Přehledy	9
7.1 Přehled obrazových příloh	9
7.2 Použité informační zdroje	9

2 Úvod

Tuto absolventskou práci jsem si vybral, protože se zajímám o jazyky. Mým úkolem bylo vypracovat tři učební materiály, ve kterých se bude procvičovat učivo 9. ročníku. První kvíz, zaměřený na synonyma a antonyma, je inspirován televizním pořadem AZ-kvíz, zbylé dva jsem vytvořil podle pořadu Riskuj! Druhý kvíz je orientován na pravopis vlastních jmen a třetí na pravopis i, y. Vzor na AZ-kvíz jsem stáhl z internetu, vzor na Riskuj! jsem vytvořil sám. Všechny kvízy byly zpracovány v programu Microsoft Office PowerPoint. Jeden z kvízů jsem původně chtěl ověřit v 9. ročníku, ale kvůli nepříznivým podmínkám nebylo možné otestování provést.

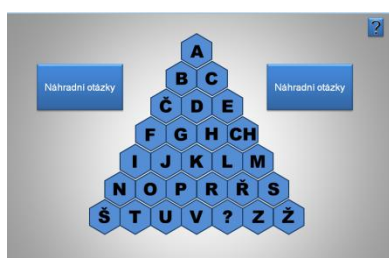
3 AZ-kvíz-synonyma a antonyma

3.1 Synonyma, antonyma a homonyma

Účelem tohoto kvízu je rozšíření slovní zásoby žáků 9. ročníku. Žáci musí k daným slovům uvádět **synonyma** (slova nebo slovní spojení se vzájemně stejným nebo podobným významem), nebo **antonyma** (označují slovo opačného, protikladného významu). Při probírání významu slov bývají zmiňována i **homonyma** (slova, která stejně vypadají, ale mají jiný význam a původ). Ta jsem však do AZ-kvízu nezařadil.

3.2 Hrací plocha

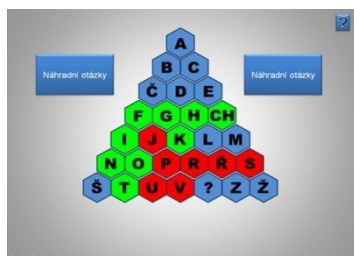
Hrací plocha je pyramida skládající se z políček, na kterých je většina písmen abecedy. Každé písmeno znázorňuje začáteční písmeno slova v odpovědi (W je nahrazeno otazníkem, protože jsem synonymum ani antonymum začínající na W nevymyslel, začínající písmeno odpovědi je pro soutěžící tedy neznámé). Na hrací ploše se také nacházejí dvě políčka s náhradními otázkami.

Obrázek 1: Hrací plocha-prázdná

3.3 Pravidla

Soutěžící se rozdělí na dva týmy (tým zelený a tým červený) o libovolných počtech. Kvíz se spouští zapnutím prezentace na snímku s pyramidou. Začínající tým si vybere políčko, které chce získat. Po zodpovězení úkolu na daném políčku se odpověď ověří kliknutím na políčko Správná odpověď. Po navrácení zpátky na pyramidu se dané políčko automaticky zbarví na zeleno. Barvu lze změnit (ze zelené na červenou a poté i z červené na žlutou) kliknutím na stejné tlačítko a následným vrácením na pyramidu. Po nesplnění úkolu jedním z týmů má druhý tým možnost úkol zodpovědět. Pokud druhý tým nechce úkol zodpovědět nebo pokud ani jeden tým úkol nedokáže splnit, políčko se zbarví do žluta a stane se neutrálním. Týmy pořád můžou políčko převzít splněním jedné z náhradních otázek. Cílem hry je spojit všechny strany pyramidu políčky svého týmu.

Obrázek 2: Hrací plocha-Zelený tým vítězí

3.4 Seznam úkolů a odpovědí

Písmeno	Zadání	Odpověď
A	Zahájení, spuštění- synonymum	Aktivace
B	Spát-synonymum	Bdít
C	Ústředna-synonymum	Centrála
Č	Đábel-synonymum	Čert
D	Krotký-antonymum	Divoký
E	Časový úsek-synonymum	Etapá
F	Představivost-synonymum	Fantazie
G	Hloupý-antonymum	Geniální
H	Štědrý-antonymum	Hamižný
CH	Správně-antonymum	Chybně
I	Vymyšlený-synonymum	Imaginární
J	Ráno-synonymum	Jitro
K	Klopýtnout-synonymum	Zakopnout
L	Pilný-antonymum	Líný
M	Vznešený-synonymum	Majestátní
N	Talentovaný-synonymum	Nadaný
O	Útok-antonymum	Obrana
P	Základní, důležitý-synonymum	Podstatný
R	Oblast-synonymum	Region
Ř	Šepot-antonymum	Řev
S	Uvařený-antonymum	Syrový
Š	Klaun-synonymum	Šašek
T	Tlačit-antonymum	Táhnout
U	Položit-synonymum	Umístit
V	Majitel-synonymum	Vlastník
?(S)	Odhalit-antonymum	Skrýt
Z	Vyléčit, zacetit-synonymum	Zahojit
Ž	Každý-antonymum	Žádný

4 Riskuj!-Vlastní jména

4.1 Podstatná jména vlastní a obecná

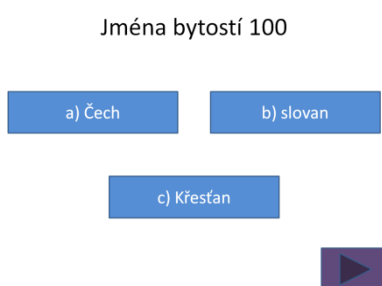
Podstatná jména rozlišujeme na vlastní jména a jména obecná. **Obecná jména** označují nekonkrétní osobu, zvíře, věc, atd., zatímco **vlastní jména** označují určité, konkrétní město, ulici, osobu, atd. Na začátku jmen obecných se vždy píše malé písmeno a ve jménech vlastních se píše jedno nebo více slov s písmenem velkým. Účelem tohoto kvízu je procvičování pravopisu vlastních jmen.

4.2 Hrací plocha, pravidla

Hrací plocha kvízu se nachází na prvním snímku prezentace. Na hrací ploše je umístěno 5 kategorií: **Jména bytostí**, **Zeměpisná jména 1**, **Zeměpisná jména 2**, **Jména institucí** a **Ostatní**. Před hrou se žáci rozdělí do dvou nebo tří týmů. Kvíz se spouští zapnutím prezentace na snímku s hrací plochou. Po spuštění si začínající tým vybere libovolné políčko s číselnou hodnotou, které tým přesměruje na úkol. V úkolu soutěžící musí vybrat jednu ze tří možností, která je gramaticky správně. Pokud vyberou správnou možnost, přičítá se jejich týmu hodnota políčka, pokud chybnou, odečítá se jim hodnota políčka (body týmů se musí zaznamenávat na papír, na tabuli nebo podobně). Po navrácení na hrací plochu (šipku v pravém dolním rohu) se políčko zbarví na červenou, tudíž už se nemůže zvolit. Hra končí vyčerpáním všech políček. Vyhrává tým s nejvíce body.

Jména bytostí	Zeměpisná jména 1	Zeměpisná jména 2	Jména institucí	Ostatní
100	100	100	100	100
200	200	200	200	200
300	300	300	300	300
400	400	400	400	400
500	500	500	500	500

Obrázek 3: Hrací plocha

Obrázek 4: Úkol

4.3 Seznam úkolů a odpovědí

Téma	Počet bodů	Správná odpověď
Jména bytostí	100	a) Čech
Jména bytostí	200	c) Přemyslovec
Jména bytostí	300	b) bitva mezi husity a pražany
Jména bytostí	400	a) mistr Jan Hus
Jména bytostí	500	a) Eskymák
Zeměpisná jména 1	100	c) Spolková republika Německo
Zeměpisná jména 1	200	a) Severní Amerika
Zeměpisná jména 1	300	c) kostel sv. Barbory
Zeměpisná jména 1	400	c) ulice Na Dlouhém lánu
Zeměpisná jména 1	500	a) Kutná Hora
Zeměpisná jména 2	100	b) Lázně Bělohrad
Zeměpisná jména 2	200	b) Kozí hřbety
Zeměpisná jména 2	300	a) nádraží Praha - Smíchov
Zeměpisná jména 2	400	b) Velké Solné jezero
Zeměpisná jména 2	500	b) čtvrť Bílá Hora

Téma	Počet bodů	Správná odpověď
Jména institucí	100	a) Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu
Jména institucí	200	c) klub Za starou Prahu
Jména institucí	300	b) Gymnázium Jana Keplera v Praze
Jména institucí	400	a) Granát, družstvo umělecké výroby
Jména institucí	500	a) Odbor školství Obvodního úřadu v Praze 5
Ostatní	100	b) Anděl Páně
Ostatní	200	a) Řád bílého lva
Ostatní	300	c) druhá světová válka
Ostatní	400	b) Světový pohár ve sjezdovém lyžování
Ostatní	500	c) Kutnohorský dekret

5 Riskuj!-y, i

5.1 Pravopis y, i

Existují různá pravidla, podle kterých se rozlišuje, kdy máme napsat y a kdy zase i ve slovech. Tento kvíz je zaměřen na procvičování pravopisu i-y ve vyjmenovaných slovech, v koncovkách podstatných a přídavných jmen, v koncovkách sloves a v cizích slovech.

5.2 Hrací plocha, pravidla

Hrací plocha i pravidla jsou stejná jako u kvízu Riskuj!-Vlastní jména. Rozdíl je jen v tématech a v úkolech.

Koncovky podstat. a příd. jmen 100

Vyjmenovaná slova 1 100

Obrázek 5: Úkol-špatná odpověď

Obrázek 6: Úkol-správná odpověď

Vyjmenovaná slova 1	Vyjmenovaná slova 2	Koncovky podstat. a příd. jmen	Shoda podmětu s přísudkem	Cizí slova
100	100	100	100	100
200	200	200	200	200
300	300	300	300	300
400	400	400	400	400
500	500	500	500	500

Obrázek 7: Hrací plocha-zodpovězené úkoly

5.3 Seznam úkolů a odpovědí

Téma	Počet bodů	Správná odpověď
Vyjmenovaná slova 1	100	a) Žil v novém bydle
Vyjmenovaná slova 1	200	c) Mlít
Vyjmenovaná slova 1	300	b) Popíchl ho
Vyjmenovaná slova 1	400	a) Osiřelý
Vyjmenovaná slova 1	500	a) Visutý most
Vyjmenovaná slova 2	100	c) Blyštět se
Vyjmenovaná slova 2	200	a) Vymykat se
Vyjmenovaná slova 2	300	c) Výt
Vyjmenovaná slova 2	400	a) Nabyl znalosti
Vyjmenovaná slova 2	500	a) Brzičko
Koncovky podstat. a příd. jmen	100	b) V tmavých sklepech
Koncovky podstat. a příd. jmen	200	b) Koupil knihu Karlovi
Koncovky podstat. a příd. jmen	300	a) Řidičovy povinnosti
Koncovky podstat. a příd. jmen	400	b) S mouchami
Koncovky podstat. a příd. jmen	500	b) Šel s tácy
Shoda podmětu s přísudkem	100	a) Zákony se dodržovaly
Shoda podmětu s přísudkem	200	c) Vítězové převzali medaile
Shoda podmětu s přísudkem	300	b) Strašáci se kývali
Shoda podmětu s přísudkem	400	a) Stovky lidí ho pozorovaly
Shoda podmětu s přísudkem	500	a) Dnové plynuli
Cizí slova	100	b) Hospitace
Cizí slova	200	a) Rarita
Cizí slova	300	c) Hendikep
Cizí slova	400	b) Familiární
Cizí slova	500	c) Dilema

6 Závěr

Vytvořil jsem tři kvízy, díky kterým si žáci devátého ročníku mohou zopakovat zábavnou formou učivo českého jazyka. Prostřednictvím AZ-kvízu si žáci rozšíří svoji slovní zásobu, zopakují, co jsou synonyma a antonyma. Při hře Riskuj! si procvičí pravopis vlastních jmen a y, i.

Absolventská práce pro mě byla určitě přínosem. Díky ní jsem si zopakoval různá gramatická pravidla. Zdokonalil jsem také své dovednosti v práci s programem Microsoft Office PowerPoint, ve kterém jsem vytvořil šablonu na hru Riskuj! a zpracovával AZ-kvíz. Kvůli nepříznivé situaci jsem ale nemohl kvízy odzkoušet v hodině českého jazyka.

7 Přehledy

7.1 Přehled obrazových příloh

Obrázek 1: Hrací plocha-prázdná	3
Obrázek 2: Hrací plocha-Zelený tým vítězí	3
Obrázek 3: Hrací plocha.....	5
Obrázek 4: Úkol.....	5
Obrázek 5: Úkol-špatná odpověď.....	7
Obrázek 6: Úkol-správná odpověď.....	7
Obrázek 7: Hrací plocha-zodpovězené úkoly.....	7

7.2 Použité informační zdroje

- 1: Pravidla českého pravopisu. Praha: Academia, 1993. ISBN 80-200-0475-0.
- 2: KRAUSOVÁ, Zdeňka, Martina PAŠKOVÁ a Jana VAŇKOVÁ. Český jazyk pro 9. ročník základní školy a odpovídající ročník víceletého gymnázia. Plzeň: Fraus, 2006-. ISBN 80-7238-536-4.
- 3: Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. 2. vyd., opr. a dopl. Praha: Academia, 1994. ISBN 80-200-0493-9.
- 4: ŠIMEČEK, Ondřej. AZ-kvíz šablona. Www.rvp.cz [online]. 2012, 13. 11. [cit. 2020-05-22]. Dostupné z: <https://dum.rvp.cz/materialy/sablona.html>